

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623200573
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623200573.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/X, B. C.Š. - E. - L., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, B. C. - E. - L.Ž. a otca O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, B. C. - E. - L., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

I. Maloletý I. J., nar. XX.XX.XXXX sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/16/2023, z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého I. J., nar. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletého.

odôvodnenie:

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 27.02.2023 návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 366 a 367 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktorým žiadala o určenie výživného pre maloletého I. J., nar. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Dňa 28.02.2023 matka doplnila návrh tak, že opravila nesprávne uvedený deň spísania návrhu z 10.08.2022 na deň 27.02.2023 a zároveň doplnila, že žiada o vydanie neodkladného opatrenia - určenie výživného v nevyhnutnej miere na maloletého syna a vo veci samej sa domáha určenia výživného na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Návrh na rozhodnutie vo veci samej a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že toho času je otec maloleteho vo vy'kone trestu odňatia slobody, do ktore'ho nastúpil dn' a 11.01.2023. Odpyka'vat' si bude 14 mesiacov. Ona sa stara' o malolete'ho I., ktory' navs'tevuje 3. roc'nik' Z a'kladnej s'koly K.. S. D. v B. C..i. By'vaju' so synom v jednoizbovej unimo bunke v Hlbokom. V bunke je zavedena' elektrina, vodu jej poskytuje svokra, kde sa chodia aj sprchovat'. Zariadena' je funkc'ny'm na'bytkom - mens'ia kuchynska' linka, rozťahovací' gauc', komoda a stoli'k. Ku'ria pieckou na tuhe' palivo. Pouz'i'vaju' brikety, zaku'pene' vreco stojí pribliz'ne 5,80 eur a vydrzi'i' mesiac. Vzhl'adom k tomu, z'e otec malolete'ho je vo vy'kone trestu, kde ma' moz'nosť sa zamestnat' a na vy'z'ivu malolete'ho jej neposiela vy'z'ivne', je potrebne' urci't' vyz'ivovaci'u povinnosť otcovi do času ky'm je vo vy'kone trestu. Matka uviedla, že jej príjem pozostava z da'vky v hmotnej nu'dzi v sume 210 eur a prípravku na dieťa v sume 60 eur mesac'ne. Vy'davky pozostavaju' z platby za elektrinu 50 eur mesac'ne, vodu 20 eur mesac'ne, 12 eur mesac'ne za satelit, kredit na telefon si dobi'ja raz mesac'ne spolu vo vy's'ke 5 eur, aby sa mohla spojiť s triednou uc'itel'kou syna, 20 eur za stravu malolete'ho v s'kole, na'jom za unimo bunku neuhra'dza, na stravu a droge'riu mesac'ne minie

150 eur. Ďalšie výdavky nemá. Pediatricku má maloletý MUDr. T. W.. Je zdravý, špecialistov nie je potrebné s ním navštevovať. Navštevuje ŠKD, stravuje sa v škole. V škole navštevuje kružok vytvarnej výchovy. Na kružok pomôcky zabezpečuje škola. Finančne jej pomáha svokra, niekedy jej dá 50 eur, niekedy 60 eur, podľa toho koľko jej samej ostane na konci mesiaca. Otec maloletého ich denne kontaktuje, o syna sa zaujíma. Osobne sa už stretli v sobotu 25.02.2023.

2. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci určenia výživného (§ 366 CMP) a hoci v návrhu neuviedla osobitný petit ohľadom zverenia maloletého I. do jej osobnej starostlivosti, v úvode návrhu uviedla, že podáva návrh aj podľa § 367 CMP, t. j. aj pokiaľ sa týka zverenia maloletého do jej starostlivosti. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére matky, ktorá zabezpečuje starostlivosť oň a bývajú spolu v spoločnej domácnosti. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

16. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletého. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Podaným návrhom sa matka domáha zverenia maloletého I. do jej osobnej starostlivosti a najmä určenia výživného. Dôvodom je, že otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody a preto objektívne nezabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. Rodičia maloletého sú manželmi a doposiaľ neboli upravené rodičovské práva a povinnosti k ich maloletému dieťaťu. Vychádzajúc z návrhu považoval súd za osvedčené, že matka aktuálne sama zabezpečuje starostlivosť o maloletého I.. Súd mal osvedčené, že v čase rozhodovania otec maloletému nezabezpečuje starostlivosť z objektívnych dôvodov. Matka aktuálne býva spolu s maloletým v jednoizbovej unimo bunke v Liptovskom Mikuláši. Matka sa o maloletého stará sama, uhrádza platby za elektrinu 50 eur mesačne, vodu 20 eur mesačne, za satelit 12 eur mesačne a uhrádza stravu maloletému v škole 20 eur mesačne. Matkiným jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 161 eur a rodinné prídavky na maloleté dieťa vo výške 60 eur. Finančne jej vypomáha aj svokra. Zo strany otca nie je na potreby maloletého prispievané nijakou čiastkou, otec výživné neplatí. Otec má však s maloletým dobrý vzťah, aj napriek výkonu trestu sa s maloletým a jeho matkou pravidelne kontaktuje. Vzhľadom na aktuálnu situáciu je matka jedinou osobou, ktorá momentálne môže a aj zabezpečuje starostlivosť o maloletého I.. Preto súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia, teda zverenia maloletého do starostlivosti matky. Hoci by bolo možné konštatovať, že aktuálne dieťa nie je v ohrození, matka mu zabezpečuje každodennú starostlivosť, vzhľadom na skutočnosť, že aktuálne jediným rodičom, ktorý je spôsobilý sa o dieťa starať a vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, keď je otec vo výkone trestu, bolo potrebné neodkladným opatrením rozhodnúť o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky do času, kým súd rozhodne vo veci samej.

17. Súčasne súd na návrh matky uložil otcovi maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu v nevyhnutnej miere, a to sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (životné minimum je od 01.07.2022 na úrovni 107,03 eur) na nezaopatrené neploleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje sumu 32,11 eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 Zákona o rodine ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aký majú rodičia príjem a aké sú ich majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, sú povinní zo zákona prispievať na výživu maloletého dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 32,11 eur mesačne na dieťa. Výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca k rukám matky (navrhovateľky). Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany rodičov.

18. O návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému Jozefovi bude súd rozhodovať vo veci samej. Po vykonaní potrebného dokazovania a jeho vyhodnotení súd rozhodne vo veci samej v najlepšom záujme maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).